Arnhem 11 Julij 1845
Holland 24 Oct. 1852.

1.

1 Joan V: 20 en 21.

Joannes gespreken hebbende, de voorzegsten der blinden Godsopgeteld hebbende, de verstoring hunnes gebeds, drongt op, om ten nutte van die zondigenden broeder, die verleid, en verblindt zij: uitlandig maakt zij echt, dat tot den dood zondigenden, aan, Bebermelding van zulkeene onvergeefliche sonde geschaamtelijk, om tot hunne verstorving, de vuiligheid zijner zuiverheid, zijnen, hem verzekerd krachtig gebrote uit God, en geest te betrachtiging van de hunne vuiligheid op, het kennmeskende der uit God geboorenen; 1 w: de kennis van God en Christus, als mede de daar aan verbondene gemeenschap, vereeniging met God in Christus. Naar aanleiding van welk voorgelegt, thijhen afmaant van afgodendienst. wij wenschen dan met de deze twee zaken te afwikkelen.

I Het kennmeskende der uit God geboorenen, welk de grond hunnes vuiligheid in heeft:

II maar voor te leen de krachtigste drangredenen heeft om alle afgodij te vliedden en den Heere alleen te dienen, of de daar uit afvloeijende afmaning van afgodij.

I Het eerste kennmeskende dat thij noemt, is de wedergeboorte, dat de zoon Gods daar is of gekomen is. Zij die wedergeboren zijn geboren tot eene levende hoop op Gods, door waardoor kinderen in het met schuld en veroordeling belast aan den Godschuwende schepsel, die op Gods liefde geboren worden, geen eigen welwillen verbetering. Menschelijke hulpmiddelen om de oorzaak, die verbetering, om die grondstraat van het afkeerige harte te verandering

derten: Een ieder Zaad ~~van~~ Adam, van een niemand leven bewerkende, moet in het harte dalen; dan Zaad dat den leven gods alleen Wil schuffen Hervorjen kan. En wel kan dit Zaad was en is dit dan, dat God Zijn eigen Zoon niet spaarde; dat God Zijn eigen Zoon tot hulpe daar is; dat die eigen Zoon van God Zich tot mitte Schenkt:- Zie dan de Spring ader des niemand levens geopend; Deze boodschap bevrijdigt door Gods Geest kan alleen de hope des levens brengen; Smelt God de Rechtes Zelve te hulpe? Dit mag hope baren, en wel hoe eentwoud dat Hij er Zijn Zoon tot beste geeft? Al ware dan ook de diepten van ellende nog peillezes, toch zo tide mij de hope op God, op die ben o Zijn is Gods, niet ijdel of vermetel Zijn: dit bewerkt Zijn almachtig pestten Stellen; Zijne wijsheid en liefde Wederstellen. Mij Gods Zijn Zoon daar is ter hulpe en mij Hij wel van den Hemel gekomen is, om uit de Naar Gods en der menschen, Borg, loosoffer, Herder te zijn, en Zich geheel tot mitte van de Verlorene Zoon daar Stelt; mij mag die daar Zaak, dat de Zoon gekomen is om te verlossen en om te behouden, wel eene Zotte van heil heeten, die niet beschaamt zal de Ornut komen, die een die er op bouwt:- wat wonder dan dat die Apostel deze Zaak in het mid den brengt als de grond van hun eene Zaligheid: Hij Zegt hieromtrent dat Zij deze daar Zaak weeten. Is dat dan ~~niet~~ het Kennen Kennende der uit Godgeboorene? Wet bijkans de geheele wereld deze daar Zaak niet? Neen de wereld mag Klinken bezitten, het mag een voorwerp van beschenwing binnen Zijn;- dwch nimmer wordt het daar Zaak in hen. Hun mer heeft Zij een weetenschap van de kracht deze groote boodschap gehad; Zij heeft Gods waarheid niet gelooft, Want die door Gods geest mede geteelde Zekerheid brengt mede eene kracht Gods tot Zaligheid, eene geboorte uit God tot eene levende hope.-

6. Het tweede Kennen Kennende der uit Godgeborenen, welke hun eene Zaligheid waar borgde, is het geloof, dat het daar Zijn Gods Zoon t.w.: Zij heeft ons het Zo Land gegeven dat wij den waar

achtigen kennen. Ook dat is het kennen van de Zaligheid van de wereld onderscheiden, dat ons uit God geboren, en levende een grondige Wijzekering hunner Zaligheid: – Deze groote gifte van den Heere te verstand te hebben en den waarachtigen te kennen, onderscheiden de wereldling en dat uit God geboren; – het is niet alleen waar, dat de Zoon Gods die in den Schoot des Vaders, die het licht der wereld de waarheid is, den eenigen heeft aan het licht gebracht maar de eenige schijnt waar God is geworden: maar het zien op de vertaanmaking hunner Verstanden en harten door dien almachtigen, adem Geestes; waardoor voor God dat eenige heerlijk Zalig wezen dienaar God valbaar wordt: waar door zij in dadelijk bezit zijn van den waarachtigen bezeffen der dingen Gods – bezeffen die de Ziele innemen bevijzen en beheerschen; die de Ziel ontwonden in Zalige begeerten tot dat wezen en het harte vervullen met aanbidding: – bezeffen die het harte reinigen, die den mensch ontbinden aan het licht des avonds, de Zonde; aan de verblindende kracht van het stoffen stem voor de onzichtbare dingen wakker maakt: dit verstand baart een nieuwe schepping; dit bezef, of kennen van God mist het nieuwe Hertgeboorte; en het geen Hij bezit, is niet die hartheiligende kennis Gods; het benemt Hem slechts zijn onschuld en het predikt zijne boosheid, zonder zijn hart te gene zen: een onwedergeboorte dient of kent God niet: O krachtigen en luid sprekend merk der geboorte uit God die het dood voor bij gaan en het al nieuw maakt, welk niet verborgen blijven kan: den levendigen God te kennen, in zonderheid gelijk Hij zich geopenbaard heeft, in het schenken van zijnen eigenen lieven Zoon; als een God die Verzoend is in Christus; en ons als een Verzoenden God, met uitgestrekte armen om ons te verwarmen zonder daar bekt tot strijd; zulk een God te kennen, welk het harte op den Heere doet vertrouwen, is het merk der geboorte uit God tot een levendige hope; En Hij die bewust is zijne blindheid en onwetenheid, maar ook weet wat het is den God

te kennen in zijne eeuwigheid, zal het U toeschijnen dat het een kennen
onderscheid is tusschen dien uit God geboorten en de wereld die niet bovenlichtelijk
verlichting
ligten verlichtvaardigt ook eene blijde verwachting mag oplevelen: Naamate
dat uit U van God geest dienaarlijk in ons is, is er de bewustheid van
een kind Gods te zijn aan U zijn: is er eene kennis van God die waar-
borg van onveranderlijkheid oplevert: men vindt toch in U een vijgenboom en
genadig God ontdekt U hulpe. die uit een zijne torrent te zegeningen
zal doen vloeien: Neen dat zaad heeft niet, die plante van God handen
verrot niet uitgerukt, dat eeuwig licht die waarheid verrot niet uit-
geblusch; de kamp tusschen duisterheid die kracht der waarheid aan U sol-
de duisterniss de kracht van ketenverwend beeldt moge bang zijn, en
tot algeheele overwinning schijnende blijken, de Heere zal het bewerken
zijnen uitgezaaiden Heerd bevestigen, die kiem des levens dat kennen
van God en Christus zal de Heere Haar door U omwoelende bearbeiding in
de waarheid ondersteunen, die kiemgel dat aan God uit stoken licht
zal ty Heerd door de bij des geestes ondersteunen:
Ten derden komt ty op dat de verlorgebleven hen niet klein
zijn in den wanrechtzijn en dat wel in of door Jezus Christus.
Liefnies de kracht der eerst genoemde kennis, die kennis dringt
diep in des menschen hart en verlenigt hem op het nauwst met zijn
Zalig herstel der verbroken eenheid met God; het zal uit van al het
Schepsel waarheid blijken dat wij heelen zijn en ons bewegen in God;
maar het harte erkent dit niet, en deze onverdrijfbare waarheid
bevaart het [illegible] het bovengewed niet; men is zijns zelfs Heer en meester
men zoekt zich zelfbewegend te zijn en verzelling in het Schepsel;
bovengenoemde kennis doet God in ons leven en wijn stem; zij zijn
van het Vorre zijn nabijgekomen in het liefstgepunttt, de klove geheel
het harte door de zoete begeesten naar dat welzen aangedaan,
de zin der gedachten is in Hem, het harte vindt in Hem alle heil
en welluist: en deze herleniging is in en door zijnen Zoon
door het bloed des verzoening, hierdoor toch alleen is er die vrijdde
en levendige weg tot God, hierdoor toch wordt de hope des levens in
het harte gebroken, hierdoor toch den geest des levens verwerkt,
welke nauwe verleniging ~~met God door zoo nauw God leent~~

~~te volgen~~ eene Zekerheid die het God geboorten inheeft, en in Zonderheid in het welgevallen van den weg langs welke men tot die Verlenging geraakt: Waarop hij ten slotte laat volgen eene Verheffing van den persoon door wien deze zekerheid is Verworven, dan zet hij, Hem prijzende als de waarachtige God en het eeuwig leven: en Zijn is die dit op den Vader luiten Haan: hoewel ~~dat~~ ~~die~~ welke leering zoo zij de ware was geleid in bruik zoude maken opgelegd, er dan hij genoegzaam de plaatsen als de waarachtige God en de bron der eeuwigheid werdt voorgesteld: Zoo ~~dat~~ is ik echter geldrongen om het op te zuiste luiten Haan uitdrukkelijk de herhaling ten derden male dat God de ware God is minder waarschijnlijk Haan hunden en het werde deze mij geleid om het op het meest voorgemoet te luiten Haan. De hoofdbeweging des apostels schijnt ik dan te zijn meest de Verheffing Verlering van Zijnen die Boven Jezus, Zijne Christenen mede te deelen dat het in God aangebroken leven voor ons zonder en Christus te prijzen is.

II Daarop laat hij volgen eene Vermanning waarin Zijn Vaderhart openbaar wordt: kindskend zegt hij dewaard te op Zijn hart, en met welke vaderlijke raad bekent hij den Beweerd de Leven van de afgoden: afgoden is iets dat men in de plaats van God stelt Zoekt ~~op~~ Zijn heilige geest, welkenen dat ~~hem~~ in de Godsdienst wanneer iets dat geen God is in de plaatse stelt van God om het te eeren of wanneer men in de Godsdienst iets nevens God bij God om Godsdienst hier te bevorderen ~~nevens God~~ dan alleen ~~dat~~ Godsdienst heeten kan tegen in het harte aanwezig is en ~~dat~~ de daden openbaar wordt dat zeer strijdig schoot met de Heerlijkheid Gods.
De apostel heeft in den uitgestrekten en in opheet voor alles

uitleshuiten hetgeen het hunne eenigsmaal zonde kunnen
innemen en wegdrukken, de Heere alleen moet het hunne
bezitten de Heere alleen moet de lust en verlangen zijn:
Oppenlakkig schijnt hetzelfde wel sten in geen naauw verband staat, echter het is eene van zelfheid dat de apostel
die verwilt wat, met bestrijdt, van het kennmeskende des gebeds tot God.
de kennis Gods en in Christus en de gemeenschap met God door
Christus en dat als hetzelve kende en als de vrijheid des kin-
deren Gods, dat zij alle afgoderij moeten verfoeijen, en alleen
het hunne der Heere willen geeuwig hebben: O myne kinderkens
wilt zij zeggen is Gode kennen is leven. Zoek dan geene gebrok-
ken bakken die uwe ziele niet kunnen leven, verlaat die spin-
ader des levendigen waters niet, uw eenigst deel wit zij meer
dien Gezegenden Gode kennen en gemeenschap met Hem
te Oefenen: daarom bid zij zo onderzigt dat zij zich zon-
den behoeden, zij kendt wel hunne zwakheid, en de verwarp
hunner vijanden, maar zij weet dat God genadiglijk door verma-
ning geeft worden medegedeeld; en vertrouwt wel van hem dat dat
zaad der vermaning bij Hem in goeden aarde vallen zal; dat zij
om zichtig bidden en waken zullen en schuilen bij Hem die
sterkte is den die tegen zijn bij Hem door wien zij alles heb-
bij dien volende des geloofs: het wachtwoord zijns meesters
wilt zij zo heimnerken Bist en Waakt: zij wist zelve wel
dat er geen vrijheid was tegen die afgoderijen die in
het hunne gebonden zijn dan door het gebed en schuilen bij
Hem door wien zij alles hebben dat zij nodig heeft. - een woord over afgodery: tot de ongelovigen
de vorsten van Engeland.